

Єврокомісія відкриє «шляхи солідарності» для заблокованого Росією експорту українського зерна

Європейська комісія у четвер, 12 травня, представила план заходів під назвою Solidarity Lanes, щоб допомогти Україні експортувати свою сільськогосподарську продукцію з огляду на заблоковані Росією порти.

Внаслідок вторгнення Росії в Україну і блокади нею українських портів, українське зерно та інші сільськогосподарські товари вже не можуть бути доставлені за призначенням. Така ситуація загрожує глобальній продовольчій безпеці, тому терміново необхідно створити альтернативні логістичні маршрути з використанням усіх відповідних видів транспорту”, – ідеться у повідомленні на сайті Єврокомісії.

Зазначається, що, незважаючи на негайні зусилля Європейського Союзу та його держав-членів полегшити перетин кордону між Україною та ЄС, тисячі вагонів і вантажівок чекають з української сторони на дозвіл перетнути кордон. Середній поточний час очікування вагонів становить 16 днів, а на деяких кордонах – до 30 днів. Ще більше зерна все ще зберігається на українських елеваторах, готове до експорту.

Серед проблем – різна ширина колії: українські вагони несумісні з більшою частиною залізничної мережі ЄС, тому більшість вантажів потрібно перевантажувати на вантажівки або вагони, які відповідають стандартній колії ЄС. Цей процес займає багато часу, а перевантажувальних споруд уздовж кордонів мало.

Щоб подолати ці перешкоди та створити «маршрути солідарності»,

Єврокомісія разом із державами-членами та зацікавленими сторонами опрацьовує пріоритетні заходи у короткостроковій перспективі.

Першим пріоритетом названо додатковий вантажний рухомий склад, судна й вантажівки. З цією метою комісія закликає учасників ринку ЄС терміново надати додаткові транспортні засоби. Щоб погодити попит і пропозицію та встановити відповідні контакти, комісія створить логістичну платформу для встановлення контактів і попросить держави-члени призначити спеціальні контактні пункти Solidarity Lanes.

Іншим пріоритетом названо пропускну спроможність транспортних мереж і перевантажувальних терміналів: експортні постачання української сільськогосподарської продукції мають бути пріоритетними, а керівники інфраструктури мають надати залізничні слоти для цього експорту. Комісія також закликає учасників ринку терміново перекинути мобільні зерноавантажувачі на відповідні прикордонні термінали для прискорення перевалювання. Угода про автомобільні перевезення з Україною також повинна усунути вузькі місця.

Також серед пріоритетів – митні операції та інші перевірки і зберігання продукції на території ЄС. З цією метою комісія закликає національну владу проявляти максимальну гнучкість і забезпечувати адекватне укомплектування персоналом для прискорення процедур у пунктах перетину кордону, оцінить доступні складські потужності в ЄС та координуватиме свої дії з державами-членами, щоб допомогти забезпечити більше потужностей для тимчасового зберігання українського експорту.

У середньостроковій перспективі для покращення сполучення між ЄС та Україною Єврокомісія працюватиме над збільшенням пропускнуої спроможності інфраструктури нових експортних коридорів та над створенням нових інфраструктурних зв'язків у рамках реконструкції України.

Наступний раунд конкурсу Connecting Europe Facility (CEF)

дасть змогу підтримати проекти щодо покращення транспортного сполучення з Україною, зокрема для залізничного сполучення і залізничних терміналів. Тож комісія сьогодні ухвалила рішення підписати з Україною угоду високого рівня про оновлення карт Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T) у рамках політики комісії з розширення TEN-T у сусідні країни", – наголошується у прес-релізі.

За словами європейського комісара з питань транспорту Адіни Велян, комплекс заходів спрямований на інтеграцію інфраструктури України та ЄС для вивезення за кордон 20 млн тонн українського зерна протягом найближчих трьох місяців.

За даними Єврокомісії, за звичайних умов близько 75% українського зерна йде на експорт, що дозволяє генерувати близько 20% від загального обсягу річних експортних надходжень. До початку війни через чорноморські порти України перевозилося до 90% обсягу експорту зернових та олійних культур. Близько третини експорту припадало на Європу, Китай та Африку.

Раніше виконавчий директор Всесвітньої продовольчої програми ООН Девід Бізлі заявив, що війна в Україні та блокування українських портів Росією, що розв'язала цю війну, [загрожує](#) економічним колапсом сільського господарства України – країни, яка годує 400 млн осіб у всьому світі.

До російського військового вторгнення Україна щомісяця експортувала до 5 млн тонн сільгосппродукції через порти Одеси і Миколаєва, проте зараз через їх морську блокаду з боку РФ країна може щомісяця перевозити близько 500 тис. тонн зернових. Цей показник можна збільшити до 2-3 млн тонн, наростивши пропускну здатність залізничних і логістичних переходів на кордонах з країнами ЄС.

Україна шукає нові логістичні маршрути, зокрема залізничні. Одним з нових є маршрут [через порт Констанца](#) в Румунії. Також опрацьовуються коридори [через Польщу](#) та порти [на Балтійському](#)

[mopi](#).